Râǵan. 13,13. 138. — *h*) *ein best. Zeitmaass*, = 100 Truṭi = $^1/_3$ Lava. — *i*) N. pr. eines Sohnes des Ananta. — 2) f. आ mystische Bez. *des Lautes* म.

वेधक 1) m. *a*) *Durchbohrer.* — *b*) *Durchbohrer von Perlen* u. s. w. — *c*) **Kampfer.* — *d*) **Sandel* Gal. — *e*) **Rumex vesicarius.* — *f*) *eine best. Hölle.* — 2) *n. *Koriander.*

वेधगुप्त m. *ein best.* Râga S. S. S. 82.

वेधन 1) n. *a*) *das Durchbohren, Treffen mit einem Pfeile.* — *b*) *das Behängen mit* (Instr.), so v. a. *das Anhängen —, Anthun eines Uebels.* — *c*) *Tiefe* MBh. 5,51,25. — 2) *f. ई *a*) *Bohrer.* — *b*) *Trigonella foenum graecum.*

*वेधनिका f. *Bohrer.*

वेधमय Adj. (f. ई) *in der Durchdringung bestehend.*

*वेधमुष्य 1) m. *Curcuma Zerumbet* Râǵan. 6,119. — 2) f. आ *Moschus* Râǵan. 12,47.

*वेधमुष्यक m. *Curcuma Zerumbet.*

वेधस् 1) Adj. Subst. (Acc. auch वेधाम्, Superl. वेधस्तम) *a*) *gläubig, fromm, getreu, Verehrer, Diener der Götter.* — *b*) als Beiw. von Göttern *tugendhaft, tüchtig, brav* u. s. w. — *c*) *klug, verständig.* — *d*) *vollbringend, verrichtend, zuwegebringend.* — 2) m. *a*) *Autor.* — *b*) *Schöpfer*, als Bez. Brahman's (auch mit dem Zusatz प्रथम), Prâǵâpati's, Purusha's oder des Pumâṁs, Çiva's, Vishṇu's (Kṛshṇa's), Dharma's und der Sonne (102,8). — *c*) **die Sonne.* — *d*) **Calotropis gigantea.* — *e*) *N. pr. des Vaters von Hariçćandra.

वेधस 1) *n. *der unterste Theil des Daumens.* — 2) f. ई N. pr. eines Wallfahrtsortes.

वेधस्या f. *Verehrung.* Nur im gleichlautenden Instr.

*वेधित = विद्ध *durchbohrt.*

वेधित्व n. in शब्द°.

वेधिन् 1) Adj. *durchbohrend, treffend* (mit einem Geschosse). — 2) *m. *Rumex vesicarius* Râǵan. 6, 128. — 3) *f. °नी *a*) *Blutegel.* — *b*) *Trigonella foenum graecum* Râǵan. 6,69.

वेध्य 1) Adj. *a*) *zu durchbohren, zu durchstechen, aufzustechen* (z. B. eine Ader) Ćaraka 6,13. Nom. abstr. °ता f. — *b*) *nach dem Stande zu fixiren.* — *c*) fehlerhaft für बन्ध्य *anzubinden, anzuheften.* — 2) *f. आ *ein best. musikalisches Instrument.* — 3) n. *Ziel.*

वेन्, वेनति (कान्तिकर्मन्, गतिकर्मन्, अर्चतिकर्मन्, गतिज्ञानचिन्तानिशामनवादित्रयत्नेषु) 1) *sich sehnen, verlangen, — nach* (Loc.), *Heimweh empfinden; hinausstreben.* — 2) *neidisch sein.* — Mit अनु *anzuziehen suchen, wieder haben wollen.* — Mit अप und वि *sich verschmähend abwenden.*

वेन 1) Adj. (f. ई) *sehnsüchtig, verlangend, begierig; liebend.* — 2) m. *a*) *Sehnsucht, Verlangen, Wunsch.* — *b*) Bez. *des Liedes* RV. 10,123. — *c*) *= यज्ञ. — *d*) nach den Commentatoren *ein göttliches Wesen des mittleren Gebiets*, Bez. Indra's, der Sonne, *Prâǵâpati's und eines Gandharva. Wird auch mit dem Nabel in Beziehung gebracht. — *e*) N. pr. verschiedener Männer, unter andern des Vaters des Pṛthu. — 3) f. आ *Sehnsucht, Verlangen nach* (Gen.).

*वेन्ना f. N. pr. eines Flusses.

(वेन्य) वेनिम्न 1) Adj. *begehrenswerth, liebenswerth.* — 2) m. N. pr. eines Mannes.

वेप् s. 1. विप्.

वेप 1) Adj. (f. ई) *schwingend, bebend.* — 2) m. *das Beben, Zucken, Zittern.*

वेपथु 1) m. *das Beben, Zucken, Zittern.* — 2) Adj. (!) *zitternd.*

वेपथुभृत् Adj. *zitternd* Çiç. 9,73. Vṛshabh. 7.

वेपथुमत् Adj. dass. Kâd. 261,8 (425,13). Harshaḱ. 125,2.

वेपन 1) Adj. *bebend, zuckend, zitternd.* — 2) n. *a*) *das Beben, Zucken, Zittern.* — *b*) *das Versetzen in eine schwingende Bewegung.*

वेपस् n. 1) *das Zucken, Beben, Zappeln.* — 2) *Aufgeregtheit.* — 3) *= अनवद्य.

वेपित n. *das Zittern.*

वेपिष्ठ Adj. Superl. zu विप्र.

वेम m. *Webstuhl.*

वेमक 1) m. *Weber.* — 2) f. ई *Weberin.*

वेमचित्र und °चित्रिन् m. N. pr. eines Fürsten der Asura.

वेमन् (*m.) n. *Webstuhl* (Çaṁk. zu Bâdar. 2,1,19) oder *Webeschiff.*

*वेमन Adj. von वेमन्.

*वेमन्य Adj. *im Weben geschickt.*

वेयगान n. Titel Bühler, Rep. No. 36.

वेयच्छला f. Titel eines Kapitels in der Sâmavedaḱḱhalâ.

*वेर 1) m. n. *Körper.* — 2) n. *a*) *Safran.* — *b*) *die Eierpflanze.* — *c*) *Mund* Gal.

*वेरक n. *Kampfer.*

*वेरट 1) Adj. = मिश्रीकृत und नीच. — 2) n. *Brustbeere;* vgl. Zach. Beitr. 86.

*वेराचार्य m. N. pr. eines Fürsten.

*वेल्, वेलति (चलने). वेलय् s. bes. Mit उद्, उद्वेलत् fehlerhaft für उद्वेल्लत्.

*वेल 1) n. *Garten, Park.* — 2) *eine best. hohe Zahl* (budd.).

*वेलय्, °यति (कालोपदेशे).

वेला f. 1) *Endpunct, Grenze.* — 2) *Entfernung* Çulbas. 3,34. 207. — 3) *Grenze des Landes und der See, Gestade, Küste, Ufer.* Die personificirte *Küste* ist eine Tochter Meru's und Gattin Samudra's. — 4) *Zeitgrenze, Zeitpunct, Zeitraum, Tageszeit, Stunde.* का वेला so v. a. *was ist die Uhr?* Harshaḱ. 127,13. का वेला तत्रभवत्याः प्राप्तायाः so v. a. *wie lange ist sie schon da?* पश्चिमा *Abendstunde.* °वेलम् Adv. nach einem Zahlwort so v. a. — *mal.* — 5) *gelegene Stunde, Gelegenheit.* वेलायाम् *zur rechten Stunde;* अन्धवेलायाम् so v. a. *wenn es gilt blind zu sein;* अर्थवेलायाम् so v. a. *wenn es sich um den Sinn handelt;* वेलां प्र-कर् *auf eine Gelegenheit warten, lauern.* — 6) **die Essensstunde eines vornehmen Herrn.* — 7) *die letzte Stunde, Todesstunde.* — 8) **ein sanfter Tod.* — 9) *die Zeit des Meeres*, so v. a. *Fluth* (Gegensatz *Ebbe*). — 10) *starke Strömung* (eines Flusses). v. l. वेग. — 11) *= रेग oder राग. — 12) **Zahnfleisch.* — 13) **Rede.* — 14) N. pr. *a*) *der Gattin Budha's. — *b*) einer an einer *Küste* aufgefundenen Königstochter. Nach ihr ist der 11te Lambaka im Kathâs. benannt.

1. वेलाकूल n. *Küste, Ufer* (ausnahmsweise eines Flusses) Uttamaḱ. 161. 189. 334. 344.

2. वेलाकूल 1) Adj. *an der Küste gelegen.* — 2) *n. N. pr. einer Stadt, = तामलिप्त.

वेलाजल n. Sg. und Pl. *Fluthwasser, Fluth* (Gegens. *Ebbe*) Uttamaḱ. 59. 99.

वेलातट m. *Küste.* Auch °तटान्त.

वेलातिक्रम m. *Versäumniss der Zeit, Verspätung.*

वेलातिग Adj. *über das Ufer tretend* (das Meer) MBh. 2,23,6.

वेलाद्रि m. *ein an der Küste belegener Berg.*

वेलाधर m. *ein best. Vogel* Hem. Par. 2,408. Nach einer Glosse = भारण्ड.

वेलानिल m. *ein von der Küste blasender Wind.*

वेलाबल n. MBh. 3,16290 fehlerhaft für वेलावन.

वेलाम्भस् n. *Fluthwasser, Fluth* (Gegens. *Ebbe*) Uttamaḱ. 51.

*वेलाय् Denomin. von वेला.

वेलायनि (!) m. Patron.

वेलावन n. *ein an der Küste gelegener Wald* MBh. 3,283,22. Wohl fehlerhaft Ind. St. 15,352.

*वेलावलि f. *eine best. Scala.*

वेलावित्त m. Bez. *eines best. Beamten.*

वेलावीचि f. *eine gegen die Küste rollende Woge;* Pl. *Brandung.*